

**Radványi Magda: Divat-
rajz / Magda Radványi:
Fashion sketch**
[Prágai Magyar
Hírlap, 1932]

anyagi nehézséggel küzdött, a divatról szóló írások, a korabeli fotók és a szemtanúk elbeszélései mind arról számolnak be, hogy a ruházatkodásnak kiemelkedően fontos szerepet szántak. A minőségi öltözet egy-egy család anyagi jólétének az elsődleges jele, így a ruházatba való befektetés befolyásolta a környezetükben élők, idegenek és ismerősök hozzáállását is, továbbá általa a saját társadalmi csoporttól való elkülönülésre is lehetőség nyílt. A szabók még a kisvárosokban is nagyon fontos szerepet játszottak, nem csak szakmai munkájuk okán, de ők rendelték meg a külföldi divatmagazinokat, így egyben a divat terjesztőivé is váltak. Meg kell említenünk, hogy ekkor hiányoztak Szlovákiában a divatra specializálódott újságok, erről csupán

a napi-, heti- és havilapok mellékleteiből tájékozódhattak az érdeklődők.

A könyv tetszetős, a korhoz tökéletesen illő külsejét Jana Bálik tervezte. A borító színeihez igazodva komponálta meg a feliratokat, a hátlapot, és a fejezetek nyitóoldalát, geometrikus mustráinak ihletői a húszas évek műtárgyai lehettek. A gazdag és sokrétű illusztráció segítségével még azok is tájékozódhatnak a divatról, főképpen pedig a szlovákiai ruhaiparról, akik csak az angol nyelvű összefoglalót olvasták.

TOMPOS LILLA
művészettörténész

(Slovart, Bratislava, 2011. 240 p.)

Hírek

■ **Valóság és illúzió** címmel rendezett kiállítást a Zsolnay Örökségkezelő Nonprofit Kft., a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete és a Magyar Cirkusz és Varieté Nonprofit Kft. a Zsolnay Negyed – Pécsi Galéria (m21) kiállítótermében 2013. július 19. és augusztus 18. között. (Pécs, Major u. 21.)

■ **Gombold újra! Közép-Európa 2013.** – Harmadik alkalommal hirdette meg tehetségkutató divatpályázatát a Design Terminál, a magyar kreatív ipar fejlesztéséért felelős állami intézmény, azzal a céllal, hogy felhívja a hazai és nemzetközi befektetők figyelmét a tehetséges alkotókra, és segítse kibontakozásukat. Idén a magyar tervezők mellett meghívták a pályázatra a visegrádi országok: Csehország, Lengyelország és Szlovákia művészeit is, ihletforrásként pedig a közép-európai kultúrkincset jelölték meg. Június 22-én a *Central European Fashion Days* című rendezvény keretében hirdették ki a kortárs öltözképző pályázat eredményét a budai Millenárison. A négy

kategória fődíjasai: Newcomer öltözék kategóriában Csík Orsolya, Newcomer kiegészítő kategóriában Kovács Ágnes, Oldhands öltözék kategóriában a Garam Judit, Kovács Adél és Hajdu Anett alkotta NUBU csoport, Oldhands kiegészítő kategóriában pedig a MASAMOD, vagyis Erdei Ildikó Virág lett a győztes. Tíz különdíjat is kiosztottak.

■ **„Fogadj örökbe egy négyzetméter freskót”**- felhívással adománygyűjtő évet indítottak az abaújházi református műemlék templom rejtett freskóinak feltárásáért. Az öt-száz négyzetméter felületű freskó restaurálása több mint százmillió forintba kerül, a százfős gyülekezet ezt saját erőből, még pályázatok segítségével sem tudná finanszírozni, ezért hirdették meg jótékonyági akciójukat.

■ **Design Hét Budapest 2013.** Tizedik alkalommal rendezik meg szeptember 27. és október 6. között a *Design Hetet*, melynek védnöke és fő szponzora a Szellemi Tulaj-

don Nemzeti Hivatala, szakmai partnere a Magyar Formatervezési Tanács és a Design Terminál, szervezője pedig a HIPAvilon Nonprofit Kft. A budapesti Erzsébet téri régi buszpályaudvar épületében, a Design Terminálban és számos más helyszínen zajló eseménysorozatnak Olaszország lesz a díszvendége. Tavaly közel háromszáz együttműködő partner vett részt a rendezvényen és hatvanezren látogatták a programokat.

■ **Szamorájok és gésák** címmel új időszaki kiállítás nyílt 2013. július 18-án az Iparművészeti Múzeum – Hopp Ferenc Kelet-ázsiai Művészeti Múzeumban. (Bp. VI., Andrássy út 102.) A japán tematikájú tárlaton több mint négyszáz műtárgy látható: korabeli női viseletet ábrázoló fametszetek, szamorájábrázolások, kardok és díszítmények, a japán kézművesipar remekeinek számító textilmustrák, egy teljes japán menyasszonyi viselet, valamint egy ritkaság: az Ajahito császár uralkodása idején készült, 1820-as dátummal jelzett szamorájpáncélzat is.

A kiállításon kortárs magyar ötvösművészek által készített, japán formavilág ihlette ékszerek, kiegészítők, használati tárgyak is szerepelnek. A tárlat november 3-ig tekinthető meg.

■ **A XXXIX. Nemzetközi Zománcművészeti Alkotótelep évadzáró kiállítása.** Az 1975 óta nyaraként megrendezett Zománcművészeti Alkotótelepek és az 1984-ben alapított Alkotóműhely folyamatosan kísérletezési lehetőséget biztosít a zománcművészek szá-

mára, akik elkészült munkáikat évadzáró tárlaton mutatják be Kecskeméten a Kápolna Galériában. Idén június 24. és augusztus 4. között működött az alkotótelep, augusztus 4. és 23. között láthatta a közönség az ott készült legújabb alkotásokat. A Kecskeméti Kortárs Művészeti Műhelyek Nemzetközi Zománcművészeti Alkotóműhelye 2013. szeptember 1. és 30. között *Őszi Zománcművészeti Szimpóziumot* rendez az alkotóházban (Kecskemét, Műkert 2.)

■ **27. Mesterségek Ünnepe 2013.** Augusztus 17. és 20. között rendezték meg a Budavári Palotát körülvevő tereken, utcákon a *Mesterségek Ünnepét*. Több mint 50 műhelyben várták a mesterek a látogatókat. Idén kiemelt téma a gyapjú volt, változatos, érdekes, rendhagyó, gyapjúból készült tárgyakkal. A játszóházban megtudhatták a gyerekek, milyen a gyapjúmosás, hogyan lehet növényekkel festeni, mit jelent a bottal felverés, hogyan kell nemezelní, szőni, fonni.

■ **Feladatból találmány: az egyenesen vágó olló.** Koós Pál tanár egyedi olló tervezését adta feladatul első évfolyamos hallgatóinak ipari formatervező szakon a Moholy-Nagy Művészeti Egyetemen. Számtalan érdekes munka született, közülük az egyik, Fekete Tamás egyenesen vágó ollója régi gondot orvosol, s valódi találmánynak számít. Az asztalhoz illeszthető olló hajszálpontosan, nyílegyenesen vágja a papírt. Egyelőre a prototípus jobbkezes, de az ifjú alkotó – a találmány tökéletesre csiszolása mellett – dolgozik a balkezes változaton is.

■ **Felújított jurta.** A Zala Megyei Népművészeti Egyesület 122 tagja 1996-ban a millicentenáriumi tiszteletére készítette el honfoglalás kori nemezsátrát. A 6,6 méter át-

mérőjű, 2 méter magas, hajlított vázszerkezetű, berendezett alkotás az évek során sokat utazott, ezért alapos felújításra szorult. A zalaegerszegi Kézművesek Házában az egyesület tagjainak harminc önkéntes is segédkezett ebben a munkában. Kijavították a jurta dobogóját, a nemezlapokat felújították, molytalanították a sátrát és a berendezést. A helyreállított nemezsátrát a *Mesterségek Ünnepén* mutatták be a budai Várban.

■ **Mitológiai játszótér az Aquincumi Múzeum udvarán.** A Pannonia Provincia Program keretében, európai uniós finanszírozás segítségével mitológiai játszótérrel építettek a Budapesti Történeti Múzeum Aquincumi Múzeumában. Az új kiállítási épület mellett található játszótéren az antik hitvilág mitikus tárgyai és lényei állnak: labirintus, argonauták gályája, hidra, orgonajáték, memóriajáték, Arakné hálója, malom, Herkules trónja és billegő. A játékokat Kő Boldizsár szobrászművész tervezte.

Fotó: Aquincumi Múzeum, Budapest

Mitológiai játszótér (részlet) – Aquincumi Múzeum, Budapest. A játékok tervezője: Kő Boldizsár / Mythological playground (detail). Aquincum Museum, Budapest. Toys designed by Boldizsár Kő